

Індивідуальна податкова консультація

від 20.07.21

№ 2828/ІПК/99-00-21-02-02-06

Державна податкова служба України розглянула звернення щодо оподаткування податком на прибуток операцій з надання фінансової допомоги на безповоротній основі та застосування ознаки розумної економічної причини, та, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), повідомляє.

Як зазначено у зверненні, ТОВ є платником податку на прибуток на загальних підставах та визначає об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств шляхом коригування фінансового результату до оподаткування на усі різниці, визначені розділом III Кодексу.

Підприємство надало безповоротну фінансову допомогу іншому платнику на податку на прибуток на загальних підставах.

У платника виникли наступні питання:

1. яким чином здійснюється коригування фінансового результату до оподаткування (з метою оподаткування податком на прибуток), якщо ТОВ надало у звітному (податковому) періоді безповоротну фінансову допомогу іншому платнику на податку на прибуток на загальних підставах.
2. чи передбачено застосування ознаки розумної економічної причини (ділова мета) до операцій з надання ТОВ безповоротної фінансової допомоги іншим платникам на податку на прибуток на загальних підставах.

До питання 1

Безповоротною фінансовою допомогою з ціллю оподаткування визнається, зокрема, сума коштів, передана платнику податків згідно з договорами дарування, іншими подібними договорами або без укладення таких договорів (п.п. 14.1.257 п. 14.1 ст. 14 Кодексу).

Різниці, які виникають при здійсненні фінансових операцій, визначаються згідно з вимогами ст. 140 Кодексу.

Так, п.п. 140.5.10 п. 140.5 ст. 140 Кодексу встановлено, що фінансовий результат податкового (звітного) періоду збільшується на суму перерахованої безповоротної фінансової допомоги (безоплатно наданих товарів, робіт, послуг) особам, що не є платниками податку (крім фізичних осіб, які є платниками податку на доходи фізичних осіб), та платникам податку, які оподатковуються за ставкою 0 відсотків відповідно до пункту 44 підрозділу 4 розділу XX «Перехідні положення» цього Кодексу, крім безповоротної фінансової допомоги (безоплатно наданих товарів, робіт, послуг), перерахованої неприбутковим організаціям, внесеним до Реєстру неприбуткових установ та організацій на дату такого перерахування коштів, передачі товарів, робіт, послуг, для яких застосовується положення підпункту 140.5.9 цього пункту.

При цьому, положеннями Кодексу не передбачено коригування платником податку на прибуток підприємств фінансового результату до

оподаткування на різниці за витратами у вигляді безповоротної фінансової допомоги, наданої іншому суб'єкту господарювання, що є резидентом та платником податку на прибуток на загальних підставах, який не оподатковується за ставкою 0 відсотків відповідно до п. 44 підрозділу 4 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу. Такі операції відображаються згідно з правилами бухгалтерського обліку.

Регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку, затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі, інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності (частина друга ст. 6 Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»).

До питання 2

Відповідно до п.п. 14.1.231 п. 14.1 ст. 14 Кодексу розумна економічна причина (ділова мета) – причина, яка може бути наявна лише за умови, що платник податків має намір одержати економічний ефект у результаті господарської діяльності.

Економічний ефект, зокрема, але не виключно, передбачає приріст (збереження) активів платника податків та/або їх вартості, а так само створення умов для такого приросту (збереження) в майбутньому.

Для цілей оподаткування вважається, що операція здійснена з нерезидентами, не має розумної економічної причини (ділової мети), якщо:

головною ціллю або однією з головних цілей операції є несплата (неповна сплата) суми податків та/або зменшення обсягу оподатковуваного прибутку платника податків;

у зіставних умовах особа не була б готова придбати (продати) такі товари, роботи (послуги), нематеріальні активи, інші предмети господарських операцій, відмінні від товарів, у непов'язаних осіб.

Цей підпункт застосовується для цілей ст. 39 цього Кодексу, в тому числі при доведенні обставин, що свідчать про відсутність ділової мети, у випадках, визначених п. 140.5 ст. 140 цього Кодексу, які передбачають застосування відповідних положень ст. 39 цього Кодексу.

Кодексом з метою оподаткування податком на прибуток підприємств не передбачено застосування ознаки розумної економічної причини (ділова мета) до операцій з надання безповоротної фінансової допомоги суб'єктам господарювання, що є резидентами та платниками податку на прибуток підприємств на загальних підставах, у випадках, які не передбачають застосування відповідних положень ст. 39 Кодексу.

Згідно з п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.